

ORGANIZAČNÁ SMERNICA

č. 01/2020

„PLÁN KRÍZOVÉHO RIADENIA V SÚVISLOSTI S NEBEZPEČENSTVOM ŠÍRENIA INFEKCIE SPÔSOBENEJ KORONAVÍRUSOM (COVID-19, SARS-CoV)“

	Vypracoval:	Posúdil:	Schválil:
Titul, meno a priezvisko:	Bc. Míriama Darnadiová Mgr. Stanislav Lendvay	Mgr. Lenka Hudecová	Mgr. Lenka Hudecová
Funkcia:	asistent sociálnej práce vedúca sestra	riaditeľka n.o.	riaditeľka n.o.
Dátum:	30.04.2020	04.05.2020	05.05.2020
Podpis:			
Aktualizácia:	21.05.2020	22.05.2020	22.05.2020

(Pozn.: aktualizácie sú označené modrým písmenom)

ČASŤ I. SKRATKY A POUŽITÉ POJMY

ZSS	Zariadenie sociálnych služieb
PSS	Prijímateľ sociálnej služby
OS	Organizačná smernica
KP	Krízový plán
NAKriKT	Národný krízový klinický tím
OOPP	Osobné ochranné pracovné pomôcky
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny

Pozn. V texte dokumentu pojmy „pacient“, „klient“ alebo „obyvateľ“ zodpovedajú pojmu prijímateľ sociálnej služby.

ČASŤ II. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. Táto organizačná smernica upravuje postupy, procesy a výkon úkonov v zariadení SVETLO Krupina, n. o., ktoré sa priamo viažu na chod a funkčnosť organizácie poskytujúcej sociálne služby, počas trvania mimoriadnej situácie, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo inak nepredvídanej situácie, ktorá vznikla na celospoločenskej úrovni vzhľadom na rozšírenie infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV) a je podmienená ohrozením zdravia či priamo existencie osôb.
2. Účelom smernice je upraviť procesy a úkony prebiehajúce v zariadení sociálnych služieb v čase ohrozenia spôsobom, ktorý minimalizuje možné riziko ohrozenia zdravia a bezpečnosti personálu a klientov zariadenia.
3. Účelom smernice je tiež zvýšenie informovanosti zamestnancov aj klientov zariadenia sociálnych služieb, prevencia paniky a stresu zamestnancov a klientov zariadenia sociálnych služieb, koordinovanie procesov prebiehajúcich v zariadení, zefektívnenie poskytovanej sociálnej služby v období trvania núdzového stavu či mimoriadnej situácie, ktoré sa viažu na šírenie infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV-2).
4. Svojou pôsobnosťou smernica prináša návody a usmernenia pre personál a pre klientov zariadenia v záujme ochrany ich zdravia a života v čase nepredvídaného ohrozenia.
5. Organizačná smernica sa svojou platnosťou vzťahuje na všetkých zamestnancov, bez výnimky. Jej obsah sú povinní rešpektovať všetci zamestnanci zo všetkých oddelení, bez ohľadu na ich umiestnenie (zaradenie) v organizačnej štruktúre zariadenia. Dĺžka trvania platnosti smernice je počas celého trvania vyhlásenia mimoriadneho stavu, výnimočnej situácie či núdzového stavu vládou Slovenskej republiky, ktoré sa svojou pôsobnosťou vzťahujú na zariadenia sociálnych služieb z dôvodu šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV).

ČASŤ III. VSTUPY A VÝSTUPY

1. VSTUPY:

- Príslušné nariadenia RÚVZ
- Vyhlásenia Vlády Slovenskej republiky viažúce sa na konkrétnu situáciu
- Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2
- Manažment príjmu klienta do zariadení sociálnych služieb a v zariadení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately v súvislosti so zvýšeným rizikom šírenia nákazy vírusom COVID 19 (Vydalo MPSVaR SR)
- zápisnice zo zasadaní krízového štábu zariadenia

2. VÝSTUPY

- OS Č. 01/2020 PLÁN KRÍZOVÉHO RIADENIA V SÚVISLOSTI S NEBEZPEČENSTVOM ŠÍRENIA INFEKCIE SPÔSOBENEJ KORONAVÍRUSOM (COVID-19, SARS-COV

ČASŤ IV.

ZÁSADY POSKYTOVANIA ODBORNÝCH, OBSLUŽNÝCH A INÝCH ČINNOSTÍ V ZARIADENÍ POČAS MIMORIADNEJ SITUÁCIE

1. Služby poskytované zariadením sociálnych služieb budú naďalej poskytované v súlade s internými predpismi zariadenia sociálnych služieb a v súlade s príslušnou legislatívou upravujúcou ich poskytovanie.
2. V prípade nutnosti môžu byť tieto služby, forma a rozsah ich poskytovania, na nevyhnutne dlhý čas upravené tak, aby boli klientom zariadenia zabezpečené základné a pre život nevyhnutné potreby a úkony, aby boli naplnené základné biologické potreby klientov. Tieto budú uprednostnené a budú vynechané činnosti naplňajúce sekundárne a sociálne potreby prijímateľov sociálnych služieb, až do času, kedy bude ich realizácia vzhľadom na situáciu a personálne možnosti zamestnávateľa opäť možná a bezpečná.
3. Poskytovateľ pri organizácii činností prechodne v prípade nutnosti obmedzí činnosti, ktoré je možné prechodne neposkytovať, resp. ich neposkytovanie klienta bezprostredne neohrozí na živote, či zdraví (napr. sociálne aktivity, plány rozvoja).
4. Skupinové stretnutia pri sociálnej rehabilitácii a spoločné skupinové tvorivé či voľnočasové činnosti sú v zariadení až do odvolania zrušené, na základe **Odporúčania k obmedzeniu pohybu v pobytových zariadeniach sociálnych služieb v súvislosti s prevenciou šírenia ochorenia Covid-19**, ktoré pripravilo MPSVR SR na základe návrhu Komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím, Nezávislej platformy Socio Fórum, Nadácie SOCIA, Fóra pre ľudské práva a Rady pre poradenstvo v sociálnej práci.
5. Sociálne činnosti v zariadení sú obmedzené na individuálny prístup ku klientovi alebo na malé skupinky v počte 2-3 osôb, pričom sa odporúča, aby mali klienti pri spoločnom kontakte na sebe rúška, dodržiavali dištančné obmedzenia a zásady respiračnej hygieny.
6. Personál sa pri výkone svojej práce snaží minimalizovať blízky a bezprostredný kontakt s klientom na nevyhnutné minimum, vyhýba sa zbytočným osobným dotykom a podaniam rúk,

- ako aj objatiam a iným prejavom osobnej, dotykovej neverbálnej komunikácie.
7. Služby sú poskytované adresne, odborne, včas a s prihliadnutím na individuálne potreby prijímateľov sociálnych služieb za použitia všetkých bezpečnostných, ochranných osobných pomôcok.
 8. **Posúdenie rizika v mieste starostlivosti (PRMS)** – každý pracovník hodnotí úlohy/ aktivity, klienta a prostredie, v ktorom sa nachádzajú. Sociálny pracovník ho vykonáva pred interakciou s klientom, aby zistil, či existuje riziko vystavenia sa infekcii.
 9. Je možné, že dôjde k situácii prechodnej obmedzenej dostupnosti včasného lekárskeho vyšetrenia, hospitalizácie v zdravotníckom zariadení. Krízová situácia nedostatku, výpadkov personálu, konkrétnych odborností môže spôsobiť obmedzenú možnosť poskytovania odbornej starostlivosti kvalifikovanými odborníkmi v zvyčajnom rozsahu.
 10. Pre túto situáciu sa zariadenia riadi bodom **B.26. Písm. B UZNESENIA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 220 zo 14. apríla 2020** k Plánu riešenia znižovania rizika vzniku a šírenia ochorenia COVID-19 medzi ľuďmi bez domova a pri prijímaní fyzických osôb do vybraných verejných alebo neverejných zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou a centier pre deti a rodiny, ktoré jasne vymedzuje povinnosť prednostu okresného úradu operatívne podľa potreby riešiť požiadavky subjektov hospodárskej mobilizácie, okrem iných aj zariadení sociálnych služieb - podmienených odkázanosťou na pridelenie zamestnancov.
 11. V zmysle citovaného uznesenia bude zariadenie v prípade vzniku situácie odkázanosti zariadenia na pridelenie zamestnancov postupovať, aby bola sociálna služba v nevyhnutnej miere naďalej zabezpečená a plnená.

ČASŤ V.

CHARAKTERISTIKA OCHORENIA

(podľa záväzného dokumentu Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2)

1. Akútny respiračný syndróm spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2 z čeľade Coronaviridae, ktorý patrí medzi betakoronavírusy, kam sa zaraďujú aj koronavírusy SARS-CoV a MERSCoV, ale vykazuje od nich genetickú odlišnosť. Ochorenie sa prejavuje najmä kašľom, dýchavičnosťou, bolesťou svalov, telesnou teplotou nad 38 °C, zápalom pľúc a v prípade komplikácií môže skončiť úmrtím. Inkubačný čas je 2 až 14 dní. Koronavírus SARS-CoV-2 sa prenáša z človeka na človeka. Aktuálna epidemiologická situácia vo výskyte ochorenia COVID-19 je uvedená na webovej stránke <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019ncov-cases>.
2. Prípady a zoskupenia ochorenia COVID-19 ukazujú, že sa prenáša kvapôčkami pri priamom kontakte.
3. Väčšina prípadov je spojená s prenosom z človeka na človeka prostredníctvom priameho kontaktu s niekým, kto je pozitívny pre COVID-19.
4. **Suspektný prípad** (osoba podozrivá z ochorenia) vyžadujúci si laboratórnu diagnostiku (nehlási sa na európskej úrovni) je:
 - a. Pacient s akútnou infekciou dýchacích ciest (náhly nástup aspoň jedného z nasledujúcich

symptómov: kašeľ, telesná teplota nad 38 °C, dýchavičnosť) a bez inej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz a s anamnézou cestovania alebo pobytu v krajine / oblasti s lokálnym prenosom alebo prenosom v komunite* počas 14 dní pred objavením sa symptómov alebo

- b. pacient s akútnym respiračným ochorením, ktorý bol v posledných 14 dňoch pred objavením sa symptómov v úzkom kontakte s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom COVID-19 alebo
- c. pacient so závažnou akútnou respiračnou infekciou (horúčka a aspoň jeden príznak respiračného ochorenia (napr. kašeľ, horúčka, dýchavičnosť) a vyžadujúci hospitalizáciu (SARI) a bez ďalšej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz.

* podľa klasifikácie WHO denné aktualizované hlásenia o výskyte ochorenia (COVID-2019) na <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports/>

Po hlásení lokálneho prenosu alebo prenosu v komunite v krajine alebo oblasti sa za suspektné prípady považujú všetci pacienti, ktorí majú príznaky akútnej respiračnej infekcie potvrdené VLD / VLDD alebo na APS (Ambulancia pohotovostnej služby).

V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu izolácia chorého a jeho kontaktov pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti (t. j. 14 dní resp. podľa usmernenia lekára).

5. **Pravdepodobný prípad** - podozrenie na prípad, u ktorého je testovanie na vírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 nejednoznačné (podľa výsledkov testov oznámených laboratóriom), alebo u ktorého bolo testovanie na pan-koronavírusové ochorenia pozitívne.
6. **Potvrdený prípad** - Osoba s laboratórnym potvrdením vírusu spôsobujúceho ochorenie COVID-19, bez ohľadu na klinické príznaky a symptómy. Potvrdený prípad je taký, u ktorého bola COVID-19 potvrdená pozitívnym laboratórnym testom PCR metódou.
7. **Definícia osôb v kontakte (osôb podozrivých z nákazy)** - Za osobu v kontakte sa považuje osoba bez symptómov ochorenia, ktorá bola alebo mohla byť v kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19. Miera rizika infekcie závisí od úrovne expozície.
8. **Osoba v úzkom kontakte (vysoké riziko expozície)** - Za osobu v úzkom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje:
 - 1.a) Osoba žijúca v rovnakej domácnosti ako prípad s ochorením COVID-19. - Osoba, ktorá bola v priamom fyzickom kontakte s prípadom ochorenia COVID-19 (napr. podaním rúk). - Osoba, ktorá má nechránený priamy kontakt s infekčnými sekrétmi osoby s ochorením COVID-19 (napr. kašľaním, dotykom použitých papierových vreckoviek). - Osoba, ktorá mala úzky kontakt s prípadom COVID-19 do 2 metrov a dlhší ako 15 minút. - Osoba, ktorá bola v uzavretom priestore (napr. učebňa, zasadacia miestnosť, čakáreň atď.) s prípadom COVID-19 najmenej 15 minút a vo vzdialenosti menšej ako 2 metre. - Zdravotnícky pracovník alebo iná osoba poskytujúca priamu starostlivosť o prípad COVID-19 alebo laboratórni pracovníci, ktorí manipulujú so vzorkami prípadu COVID19 bez odporúčaných OOPP alebo s možným porušením OOPP.
 - 1.b) Osoba v lietadle sediaci v rámci dvoch sedadiel (v ľubovoľnom smere) od prípadu COVID-19, spolucestujúci alebo osoby poskytujúce starostlivosť a členovia posádky

služiaci v časti lietadla, v ktorej sedel prípad (ak je závažnosť príznakov alebo pohyb prípadu naznačuje rozsiahlejšiu expozíciu, cestujúci sediaci v celej časti alebo všetci cestujúci v lietadle sa môžu považovať za osoby v úzkom kontakte).

Protiepidemické opatrenia vykonávané u osôb v úzkom kontakte:

- a) dĺžka trvania protiepidemických karanténnych opatrení (lekársky dohľad, zvýšený zdravotný dozor, karanténa) je 14 dní od ostatného (posledného) kontaktu s ochorením COVID-19 a nariaďuje ich príslušný RÚVZ,
 - b) nariadené denné sledovania príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
 - c) zákaz sociálnych kontaktov (napr. návšteva kina, spoločenských a hromadných podujatí),
 - d) zákaz cestovania,
 - e) izolácia v domácom alebo nemocničnom prostredí podľa individuálneho posúdenia typu domácnosti (možnosť zdržiavania sa v samostatnej izbe, prítomnosť osôb s rizikovými faktormi pre akvizíciu (aktiváciu?) infekcie), schopnosť dodržiavať režimové opatrenia a pod.,
 - f) obmedzenie pracovnej činnosti, návštevy školy,
 - g) v prípade objavenia sa príznakov okamžité telefonické hlásenie ošetrovateľovi a územne príslušnému regionálnemu hygienikovi, následne sa postupuje podľa pokynov informovaných
9. **Osoba v bežnom kontakte (nízke riziko expozície)** - Za osobu v bežnom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje osoba, ktorá bola v uzavretom priestore s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút alebo bola vzdialená viac ako 2 metre, - osoba, ktorá bola v priamom kontakte (tvárou v tvár) s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút a bola vzdialená menej ako 2 metre, - osoba, ktorá cestovala spolu s prípadom COVID-19 akýmkoľvek spôsobom prepravy.

Protiepidemiologické opatrenia vykonávané u osôb v bežnom kontakte:

- a) pri bežnom kontakte sa osoba sama sleduje 14 dní od ostatného kontaktu s prípadom ochorenia COVID-19,
 - b) osoba sama sleduje vznik klinických príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
 - c) v prípade objavenia sa príznakov okamžite telefonicky kontaktuje ošetrovateľa lekára, ktorý následne zväži ďalší postup
10. **Kritériá laboratórneho testovania osôb** - Každá osoba, ktorá spĺňa kritériá suspektného prípadu, by mala byť laboratórne testovaná na koronavírus SARS-CoV-2 ako súčasť aktívneho vyhládavania prípadu.

ČASŤ VI.

OPATRENIA ZAMEDZUJÚCE ŠÍRENÍU OCHORENÍ V ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

1. Efektívne organizačné kontrolné opatrenia na zabránenie prenosu infekcie ako aj ich záväzné dodržiavanie zdravotníkmi a ďalšími užívateľmi znižujú riziko prenosu infekcií na

- pracovníkov a klientov.
2. Posúdenie a zabezpečenie pripravenosti zariadenia na COVID-19 prebieha v súčinnosti s úradom verejného zdravotníctva, pri aktualizácii opatrení na prípravu zariadenia na prepuknutie choroby COVID-19, vrátane zabezpečenia odberových súprav, dostatočného množstva OOP, školenia personálu o používaní OOP, revízie smerníc pre všetkých klientov, komunikačných protokolov a harmonogramov personálneho obsadenia, preskúmania vnútorných činností na zabezpečenie bezpečnej vzdialenosti v rámci sociálnych kontaktov, protokolov o ochrane životného prostredia a vypracovania zásad riadenia personálu, ktorý mohol byť vystavený COVID-19.
 3. Poskytovateľ realizuje ďalšie opatrenia potrebné na vylúčenie rizika ďalšieho šírenia infekcie COVID-19, pričom sa riadi:
 - a) aktuálnym Záväzným postupom pre poskytovateľov sociálnych služieb v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV)
<https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/mzsr-mpsvr-sr-socialne-sluzby.pdf>
 - b) opatreniami v dokumente „Aktualizované odporúčania na používanie osobných ochranných prostriedkov pri sociálnej starostlivosti o osoby so suspektnou alebo potvrdenou COVID19“
https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialnesluzby/mpsvr-socialne-sluzby-oop-opatrenia-covid-19_v2-0_29-03-2020.pdf
 - c) a ďalšími aktuálnymi nariadeniami, opatreniami, odporúčaniami na stránkach MZ SR, MPSVaSR a ÚVZ.

ČASŤ VII.

PERSONÁLNE OPATRENIA TÝKAJÚCE SA SMENNOSTI A VÝKONU PRÁCE ZAMESTNANCOV

1. Poskytovateľ uložil povinnosť výkonu práce zamestnancom na základe núdzového stavu (v zmysle aktuálne platnej legislatívy).
2. Poskytovateľ zväžil modifikáciu organizovania smien, aby sa eliminovalo riziko príp. prenosu ochorenia medzi zamestnancami. Zamestnávateľ dočasne upravil príchody a odchody zamestnancov do práce a z práce. Zamestnanci toho istého organizačného úseku sa zbytočne nezdržiavajú na pracovisku pred príchodom do služby a po odchode zo služby. Na pracovisku sa stretávajú pravidelne tí istí zamestnanci organizačného útvaru a tvoria pracovnú skupinu. V pracovnej skupine je najmenej jeden skúsený zamestnanec s dobrými organizačnými schopnosťami (dočasné modifikovanie PPČ vzhľadom na priority zabezpečovania starostlivosti).
3. Zariadenie uskutočňuje aktívny skríning všetkých zamestnancov v zmysle aktuálne platnej legislatívy. Za aktívny skríning zamestnancov zodpovedá osoba určená štatutárom zariadenia - vedúca sestry.
4. Skríning zamestnancov zahŕňa skríning symptómov vrátane kontroly teploty dvakrát denne

(na začiatku a na konci dňa).

5. Poskytovateľ komunikuje vo veci zabezpečenia personálu s prednostom Okresného úradu podľa bodu **B.26. Písm. B UZNESENIA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY č. 220 zo 14. apríla 2020**.
6. Zamestnanci HTÚ, ktorí pracujú od pondelka do piatku v jednotnom čase (8,00 hod.) majú určené dni priamej práce na pracovisku, zvyšné dni vykonávajú domácku prácu, tzv. „home office“. V tom čase sa nachádzajú na adrese, ktorú si dojednali dodatkom k pracovnej zmluve. V domácom prostredí vykonávajú svoju obvyklú prácu, prípadne vykonávajú nariadenú prácu z domu. Zároveň sú povinní využiť tieto dni na samoštúdium v oblasti svojho zamerania činnosti v ZSS. Títo zamestnanci sú povinní vyhotoviť k poslednému dňu v mesiac výkaz práce, ktorú vykonali z domu. Toto opatrenie platí do odvolania.

ČASŤ VIII.

OPATRENIA SÚVISIACE SO ZABEZPEČOVANÍM STRAVY

1. Strava je zabezpečovaná dodávateľsky od Nemocnice Zvolen a. s. , prevádzky Krupina.
2. Strava je v kuchyni nemocnice uložená do termoboxov, ktoré sú následne uložené na železných vozíky a takto sú zakryté plastovým igelitom, ktorý pokrýva celé vozíky aj s boxami a zabezpečuje bezpečný prevoz stravy do zariadenia chodbami a výťahom budovy nemocnice.
3. Po príchode do zariadenia je igelit dezinfikovaný chemickým dezinfekčným postrekom, ktorý personál nechá potrebný čas pôsobiť, následne je igelit z voza odstránený a strava je klientom podávaná priamo z voza.
4. Personál pri prevoze stravy dbá na minimalizovanie kontaktu s okolím, s návštevníkmi či personálom Nemocnice. Jedlo prinesie personál v minimálnom časovom intervale z kuchyne do zariadenia.
5. Plastové termoboxy sú po výdaji stravy denne personálom dezinfikované, ako aj voz a pripravené na prevoz ďalšieho jedla.
6. Uvedený postup dodržiavajú všetci zamestnanci zariadenia pri všetkých prevozoch stravy počas dňa.
7. Jedlo je servírované klientom na dvoch chodbách, ktoré slúžia ako jedáleň, v jedálni a na izbách klientov.
8. Klienti sú rozdelení na 3 skupiny, podľa chodby, na ktorej bývajú, aby sa predišlo skupinovému stretnutiu klientov a aby sa minimalizovalo riziko nákazy.
9. V prípade, ak by kuchyňa Nemocnice Krupina z rôznych dôvodov nemohla stravu do zariadenia dodávať, zariadenie osloví Mesto Krupina, aby školské jedálne varili stravu pre zariadenie a aby bola následne táto strava do zariadenia prinášaná v jednorázových plastových obaloch.
10. Zariadenie má v zásobách zakúpené plastové taniere a príbory, ktoré by boli v prípade karantény zariadenia použité na servírovanie stravy pre klientov pozitívne testovaných na ochorenie COVID-19.

ČASŤ IX.

INFORMOVANIE ZAMESTNANCOV O REŽIMOVÝCH OPATRENIACH

1. Personál je priebežne informovaný o všetkých dostupných, overených a ku výkonu jeho práce potrebných informáciách, ktoré sú mu sprostredkované vedúcimi pracovníkmi osobným kontaktom, prostredníctvom knihy záznamov a cez telekomunikačné prostriedky formou telefónnych hovorov, sms správ, e-mailovou komunikáciou, príp. telefonátmi cez aplikáciu Messenger.
2. K režimovým opatreniam patrí správne umývanie a dezinfekcia rúk alkoholovým dezinfekčným prostriedkom, používanie jednorazových vreckoviek a ich likvidácia do odpadových nádob a pravidelné účinné vetranie priestorov.
3. Personál je oboznámený s dostupnosťou dezinfekčných prostriedkov v priestoroch zariadenia a s nutnosťou ich používania.
4. Všetkému personálu je poskytnutá potrebná ochrana pokožky rúk vzhľadom na nadmerné používanie dezinfekčných prostriedkov.
5. Zamestnancom zariadenia je denne meraná telesná teplota bezdotykovým prenosným teplomerom, o čom sú vedené pravidelné záznamy a taktiež je denne sledovaný zdravotný stav zamestnancov a akékoľvek prejavy ochorenia respiračného, horných či dolných dýchacích ciest alebo akékoľvek iné príznaky ochorenia COVID-19 sú hneď zaznamenané a zdravotný stav zamestnanca je sledovaný a situácia následne riešená zamestnancom a vedením zariadenia v súčinnosti s obvodným lekárom zamestnanca podľa špecifického individuálneho vývoja u každého osobitne.
6. Každý člen personálu je oboznámený s významom nosenia ochranného rúška, ktoré mu bolo v dostatočnej miere poskytnuté zamestnávateľom a toto rúško nosí personál počas výkonu svojej práce nepretržite.
7. Personál zariadenia minimalizuje pri výkone práce akýkoľvek blízky kontakt s klientom na nevyhnutné minimum.
8. Pri každej manipulácii s klientom je potrebné dodržiavať hygienu rúk.
9. Personál priebežne vo zvýšenej miere sleduje správanie klientov, ich prejavy a akékoľvek zdravotné komplikácie hlási vedúcej zdravotnej sestre a to osobne alebo písomne do knihy záznamov či telefonicky a vždy aj písomne zaznamená do knihy záznamov.
10. Personál je poučený o nutnosti zvýšenej miery zhovievavosti, vládnosti a ľudskosti a pochopenia voči klientom, nakoľko situácia je pre klientov stresujúca, vzhľadom na vyšší vek a nedostatočný kontakt s okolitým svetom podmienený uzatvorením zariadenia pre návštevy im prináša istú mieru dezorientácie, vnútornej neistoty a nepokoja, ktoré sú u každého individuálne, no môžu viesť ku zvýšenej miere nervozity a nevládnosti u klientov, ktoré sú často krát podmienené aj absenciou prítomnosti ich najbližších.
11. Personálu bol telefonicky oznámený príkaz zbaliť si osobné veci vrátane oblečenia, základných hygienických potrieb, liekov a iných nevyhnutných vecí potrebných pre život zamestnanca na obdobie 14 dní, ktoré si je zamestnanec povinný k dátumu 25.4.2020 priniesť do zariadenia a zbalené veci budú slúžiť ako osobná príprava personálu pre prípad nutnosti absolútneho uzatvorenia zariadenia a 24 hodinovej prítomnosti personálu v zariadení.
12. Personál zariadenia dostal od zamestnávateľa slovné odporúčania o nutnosti selekcie aktivít,

ktoré vykonáva počas svojho voľného času mimo pracoviska.

13. Zamestnanci sú povinní v maximálnej možnej miere si chrániť zdravie, aby neohrozovali seba a prijímateľov.
14. Zamestnanec má povinnosť s ohľadom na platnú legislatívu Zákonníka práce zamestnávateľa informovať o tom, že sa vrátil on alebo jeho blízky príbuzný resp. blízka osoba z rizikovej oblasti zasiahnutej koronavírusom, alebo o tom, že v jeho domácnosti alebo blízkom okolí bol v priamom kontakte s osobou, ktorej bola zistená t. j. laboratórnym vyšetrením na ÚVZ SR potvrdená infekcia COVID-19 alebo je v izolácii pre podozrenie na infekciu a nie sú ešte výsledky vyšetrenia známe. Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého má kontaktovať najskôr telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii a pod.), popr. hygienika príslušného RÚVZ, najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená. V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práceneschopný.
15. Vzhľadom na súčasne prebiehajúce respiračné ochorenia odporúča zamestnávateľ pre zamestnancov s príznakmi respiračnej infekcie nasledovné:
 - a) zostať doma na lôžku a telefonicky konzultovať svojho ošetrojúceho lekára ohľadom správnej liečby a postupu pri prípadnom vyšetrení (telefonovať ešte pred príchodom do ambulancie a riadiť sa inštrukciou lekára),
 - b) prijímať tekutiny a vitamíny, nebyť v priamom kontakte s klientami, ani zamestnancami zariadenia sociálnych služieb počas doby pretrvávania príznakov,
 - c) zamestnanec sa môže vrátiť na pracovisko, ak nemá aspoň 3 dni po sebe známky respiračnej infekcie (pri nepotvrdení COVID-19) a pri známom ochorení COVID-19 až vtedy keď mu to umožní hygienik RÚVZ.
16. Ak bola zamestnancovi nariadená PN z dôvodu karantény príslušným VLD, alebo karanténa územne príslušným regionálnym hygienikom, alebo štátna karanténa z dôvodov uvedených v aktuálnej verzii usmernenia hlavného hygienika SR, absolvuje ju v dĺžke 14 dní v domácnosti alebo na určenom mieste. Po 2 negatívnych výsledkoch testovania v zmysle aktuálnej verzie usmernenia hlavného hygienika SR môže nastúpiť do zamestnania.
17. Vylúčenie z pracovného procesu prebieha pri zistení klinických príznakov s podozrením z ochorenia na COVID-19. V prípade potvrdenia COVID-19 zamestnanec po ukončení liečby môže nastúpiť do zamestnania po 2 negatívnych laboratórných testoch v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR.
18. V prípade pozitívneho laboratórneho testu na COVID-19 bez klinických príznakov zamestnanec nastúpi na 14 dňovú domácu karanténu, po ukončení ktorej musí mať 2 negatívne výsledky testovania - postupuje sa v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR.

19. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, sú následne dôkladne dezinfikované za použitia virucidného dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku poskytovateľa sociálnych služieb a usmernenia pracovníka RÚVZ.
20. Zamestnanci majú k dispozícii zoznam čísel na RÚVZ, zriaďovateľa, obvodných lekárov klientov, rodinných príslušníkov, členov krízového štábu zariadenia, na dodávateľa stravy - Nemocnicu Krupina a podobne.

ČASŤ X.

ZABEZPEČENIE OSOBNÝCH OCHRANNÝCH POMÔCOK ZAMESTNANCOM

1. Všetkým zamestnancom, ktorý sa podieľajú na výkone pracovných činností v zariadení a sú fyzicky prítomní, neplynie im obdobie práceneschopnosti či iné obmedzenie, ktoré by im znemožňovalo vykonávať ich povolanie, majú v dostatočnej miere zabezpečené zamestnávateľom ochranné osobné pracovné pomôcky.
2. Zariadenie disponuje dostatočnou rezervou a organizuje priebežné, primerané dopĺňanie OOP.
3. Používanie vhodných OOP vytvára fyzické bariéry medzi personálom a prameňom nákazy s cieľom minimalizovať expozíciu a predísť prenosu a ďalšiemu šíreniu nákazy.
4. Zamestnancom sú kedykoľvek na požiadanie osobné ochranné pomôcky doplnené a poskytnuté v miere potrebnej pre zabezpečenie bezpečného a dôstojného výkonu ich povolania.
5. Všetky OOPP sú uložené v uzamknutých skrinách, kde má k nim prístup riaditeľka zariadenia, vedúca sestry, administratívny pracovník a asistent sociálnej práce, ktorí ich na požiadanie kedykoľvek personálu v prípade potreby vyložia.
6. Základnými ochrannými osobnými pracovnými pomôckami sú najmä ochranné rukavice a ochranné rúška tváre, príp. respirátory FFP2.
7. Ďalej sú to čiapky, tvárové štíty alebo ochranné okuliare, plášte a návleky na obuv.
8. Zariadenie má v zásobe ochranné respirátory FFP2 v počte 20 kusov pre svojich zamestnancov a zásoby základných ochranných osobných pomôcok.
9. Zamestnávateľ dbá na ochranu pokožky rúk a preto poskytuje zamestnancom viacero typov rukavíc v rôznych veľkostiach, **krém na ochranu pokožky rúk a dezinfekciu na ruky.**
10. Zamestnávateľ poskytne zamestnancom **vitamín C na zabezpečenie podpory a zvýšenia imunity a prevencie ochorení zamestnancov.**
11. Personál je poučený o nutnosti pravidelnej výmeny rukavíc počas výkonu svojej práce ako aj o vhodnom spôsobe skladania použitých rukavíc z rúk.
12. Ochranné rúška tváre zamestnávateľ poskytuje zamestnancom priebežne a podľa možnosti aj vo vyššom počte. Pre každého zamestnanca zabezpečil zamestnávateľ aj opakovane použiteľný respirátor FFP2.
13. Po ukončení pracovnej smeny je zamestnanec povinný si respirátor odložiť do svojej skrinky, do ktorej nemá prístup žiaden iný zamestnanec a o rúško sa postarať podľa pokynov prislúchajúcich k jednotlivému druhu materiálu, z ktorého je rúško vyhotovené. Personál je poučený o spôsobe použitia a údržby jednotlivých druhoch rúšok.

14. Personál je poučený a zaškolený o správnom spôsobe obliekania, vyzliekania a likvidácie OPP, aby nedošlo k prenosu nákazy a kontaminácii prostredia. Podľa možnosti a dostupnosti OOP na trhu bude zamestnávateľ dopĺňať nevyhnutné ochranné osobné pracovné prostriedky.
15. Zamestnanci majú povinnosť správať sa pri výkone svojho povolania ku obdržaným ochranným osobným pomôckam hospodárne, šetrne a zodpovedne.
16. Zamestnanci, ktorí boli v kontakte s vysokým rizikom vystavenia sa COVID-19 bez vhodného OOP, sa musia sami izolovať počas 14 dní.

**Používanie OOPP pre kontakt s klientmi s potvrdenou alebo suspektnou COVID-19
(podľa odporúčania NAKriKT)**

MIESTO	OSOBA	AKTIVITA	DRUH OOP ALEBO OPATRENIA
Miestnosť (izba) pre klienta	Personál (Aj lekár)	Poskytovanie priamej starostlivosti klientom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-1	Bezpečnostné opatrenia proti kontaktnému a kvapôčkovému prenosu priamym kontaktom, ktoré zahŕňajú aj: » Chirurgické/ochranné rúško (pri realizácii ošetrovateľských úkonov a starostlivosť o ústnu dutinu, vyprázdňovanie – respirátor FFP2) » Ochranný plášť a návleky na obuv » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit) » Čiapka
	Klient	Pri vstupe personálu do izby klienta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Chirurgické/ochranné rúško » Klient musí dodržiavať hygienu rúk » Klient musí dodržiavať pravidlá respiračnej hygieny pri kašli a kýchaní
	Návštevy	Vstupovanie do izby pacienta so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19 Návštevy obmedziť na minimum (iba paliatívni klienti)	Bezpečnostné opatrenia proti kvapôčkovému prenosu priamym kontaktom, ktoré zahŕňajú aj: » Chirurgické/ochranné rúško » Ochranný plášť a návleky na obuv » Rukavice » Ochrana očí (okuliare/štit) » Čiapka
Iné priestory, cez ktoré klienti prechádzajú (napr. oddelenia, chodby)	Klient	Každá aktivita, ktorá nezahŕňa kontakt s klientom so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19	Ochranné rúško (z nariadenia vlády SR)

ČASŤ XI.

OPATRENIA VIAŽÚCE SA NA UZATVORENIE ZARIADENIA V ČASE MIMORIADNEJ SITUÁCIE A NA OBMEDZENIE POHYBU KLIENTOV

1. Na základe *Verejnej vyhlášky ÚRADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY zo dňa 6.3.2020*, ktorou sa oznamuje vydanie rozhodnutia o nariadení opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia podľa § 48 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré nadobúda platnosť od 7.3.2020 je až do odvolania zariadenie, s výnimkou nevyhnutných návštev, pre akékoľvek bežné návštevy úplne uzatvorené.
2. V tejto súvislosti berúc do úvahy význam ochrany života a zdravia prijímateľov sociálnych služieb a ich rodín, zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a ich rodín, ako aj skutočnosť, že v súčasnosti nie je možné primeranú ochranu zabezpečiť inými, menej obmedzujúcimi prostriedkami a aj na základe ustanovenia § 415 a § 422 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú splnenie si povinnosti poskytovateľov sociálnych služieb vykonávať náležitý dohľad, preto zariadenie vydalo pre svojich klientov **ODPORÚČANIE NA OBMEDZENIE POHYBU KLIENTOV MIMO PRIESTOROV ZARIADENIA**.
3. Medzi nevyhnutných návštevníkov patrí osoba vykonávajúca základné podporné služby (napr. lekár, dodávka potravín, údržba, policajný zbor a iná zdravotná starostlivosť) alebo osoba navštevujúca veľmi chorého alebo paliatívneho pacienta. Ak je vstup nevyhnutného návštevníka určenou osobu posúdený a akceptovaný, musia sa vykonať nasledujúce kroky:
 - a) Pri vstupe sa skontroluje jeho stav, vrátane symptómov COVID-19 (kašeľ, dýchavičnosť, bolesti svalov a hlavy), kontroly telesnej teploty, pričom ak vykazuje niektoré symptómy COVID-19, nesmie vstúpiť.
 - b) Návštevník môže navštíviť iba jedného obyvateľa, ktorého má v úmysle navštíviť.
 - c) Návštevník musí mať pri návšteve klienta, ktorý nemá COVID-19, rúško, ochranný plášť a rukavice.
 - d) Pre všetkých nevyhnutných návštevníkoch prichádzajúcich do styku s klientom, ktorý má COVID-19, by sa mal používať vhodný OOP v súlade s aktuálnymi odporúčaniami.
4. V prípade vyhlásenia mimoriadnej situácie, výnimočného stavu, alebo núdzového stavu, je prijímateľ sociálnej služby povinný dodržiavať osobitné nariadenia/usmernenia vydané poskytovateľom sociálnych služieb a jeho zriaďovateľom, prípadne inými orgánmi verejnej správy. Ak je súčasťou takého nariadenia/usmernenia obmedzenie slobody pohybu, prijímateľ je povinný zdržiavať sa v tých priestoroch, ktoré boli poskytovateľom sociálnej služby určené, napríklad areál poskytovateľa sociálnej služby, konkrétna časť areálu, či budovy, a pod. Táto povinnosť sa netýka situácie, kedy je nevyhnutné, aby prijímateľ zariadenie opustil (napr. pobyt v ústavnom zdravotníckom zariadení, alebo ak ide o vzájomnú dohodu s poskytovateľom sociálnej služby (napr. návrat prijímateľa do domáceho prostredia). Ak je klient odkázaný na sprievod alebo dohľad pri lekárskom vyšetrení, zariadenie má povinnosť poskytnúť mu sprevádzajúceho zamestnanca.
5. Klienti zariadenia boli informovaní o uzatvorení zariadenia na základe verejnej vyhlášky až do odvolania, pričom boli zároveň informovaní aj o iných možnostiach komunikácie s

- rodinnými príslušníkmi a blízkymi osobami. Všetci klienti sú oboznámení s aktuálnou situáciou a aj s odporúčaním na obmedzenie vychádzok.
6. Na všetky vstupy do zariadenia ako aj na vchodové dvere do budovy Nemocnice a. s. sú vyvesené oznamy upozorňujúce na uzatvorenie zariadenia až do odvolania.
 7. Do zariadenia je znemožnený iný než manuálny prístup vchodovými dverami, ktoré je možné otvárať už iba kľúčom, ktorý majú iba zamestnanci zariadenia.
 8. Ďalej je v zariadení zriadená pri vstupe z výťahu tzv. červená zóna 2x2m, ktorá označuje, že zariadenie je úplne uzatvorené a vstup doň je úplne zakázaný s výnimkou lekárskej starostlivosti po splnení všetkých z epidemiologicky-hygienického hľadiska nevyhnutných podmienok (plne chránená osoba všetkými dostupnými ochrannými osobnými pomôckami ako je plášť, rukavice, rúško a podobne) a pohrebnej služby, po splnení rovnakých podmienok.
 9. Zariadenie uskutočňuje aktívny skríning všetkých zamestnancov, nevyhnutných návštevníkov a kohokoľvek iného, kto vchádza do zariadenia na COVID-19, s výnimkou pohotovostných záchranárov, ktorým sa v núdzových situáciách povoľuje vstup bez detekčnej kontroly.
 10. Aktívny skríning vstupujúcich osôb prebieha v zmysle aktuálne platnej legislatívy. Za aktívny skríning zamestnancov a ďalších vstupujúcich osôb zodpovedá osoba určená štatutárom, a to je osoba, ktorá vstupujúce osoby do zariadenia vpúšťa a doprevádza.
 11. Pohyb klientov je obmedzený na priestory zariadenia, nakoľko zariadenie sídli v bude Nemocnice Krupina a spoločné priestory budovy nie sú z hľadiska ochrany zdravia klientov bezpečné.
 12. **Od 20.5.2020 budú umožnené vychádzky pre klientov, len do vnútorného dvora zariadenia - nemocničného parku, s doprovodom personálu, v počte max. 4 klienti na jedného zamestnanca. Vychádzky budú uskutočnené len za dodržania všetkých protiepidemiologických opatrení a použitia všetkých ochranných pomôcok a dezinfekcie.**
 13. V prípade podozrenia na ochorenie COVID-19 alebo zistenia tohto ochorenia, bude uzatvorené celé poschodie a zamedzí sa kontakt s inými prijímateľmi, v rámci tohto oddelenia. Ak bude predpoklad, že prijímatelia boli v kontakte s uvedeným prijímateľom, je potrebné obmedziť pohyb po chodbe len na individuálny pohyb a bezodkladne kontaktovať ošetrojúceho lekára a príslušný úrad verejného zdravotníctva.
 14. V prípade zistenia, bude na nevyhnutne potrebný čas obmedzený pohyb klienta na jeho izbu, za účelom ochrany zdravia prijímateľa a jeho okolia.

ČASŤ XII.

OPATRENIA UPRAVUJÚCE STYK KLIENTOV S RODINOU

1. Riaditeľka zariadenia informovala rodiny klientov o režimových opatreniach a o vydaní odporúčania pre klientov, aby neopúšťali priestory zariadenia. Tiež informovala rodiny klientov o náhradných možnostiach komunikácie s príbuznými, ktoré zariadenie ponúka.
2. Vzhľadom na vzniknutú situáciu zariadenie zabezpečilo klientom a ich rodinám náhradné možnosti komunikácie. Klienti aj ich rodinní príslušníci boli informovaní o možnostiach komunikácie, ktorými sú:
 - a) telefonické spojenie, ktoré je možné uskutočniť cez ktorékoľvek z 3 telefónnych čísel, ktoré má zariadenie k dispozícii.

- b) spojenie prostredníctvom videohovorov, ktoré sú realizovateľné pravidelne v utorky a štvrtky cez aplikácie Messenger a WhatsApp v čase od 8:00 hod. do 15:00 hod. podľa vopred dohodnutého časového plánu, ktorý je možné si dohodnúť cez aplikáciu Facebook, Messenger alebo prostredníctvom telefonátu do zariadenia.
Videohovor realizuje zariadenie na požiadanie klienta alebo rodiny aj s klientmi, ktorí majú poškodený zrak, nakoľko pre týchto klientov je veľmi významné rodinu počuť a vnímať aspoň sluchovo a naopak pre rodinu týchto klientov má videohovor veľký význam z dôvodu vizuálneho kontaktu s príbuzným.
 - c) možnosť mailovej komunikácie, prostredníctvom mailovej adresy zariadenia a taktiež v prípade záujmu je možné požiadať aj o vybavovanie listovej formy korešpondencie.
3. Nakoľko je akýkoľvek osobný styk za účelom bežnej návštevy v zariadení vylúčený, všetky vyššie uvedené formy komunikácie sú pre klientov, ich rodiny a blízkych veľmi dôležité a zásadne zvyšujú kvalitu ich života v zariadení a ich orientáciu v súčasnej situácii.
 4. Podľa plánu uvoľňovania opatrení v oblasti sociálnych služieb by sa od 15.6.2020 mala uvoľniť II. etapa v ktorej by mohli byť v zariadení povolené návštevy príbuzných, za dodržania všetkých protiepidemiologických opatrení a nariadení RÚVZ a MPSVaR SR. Zariadenie vyčlení pre návštevy miestnosť, ktorá bude ľahko dezinfikovateľná a dobre vetrateľná a budú v nej prijímané návštevy. Ku klientom ležiacim na lôžku bude návšteva vpustená na izbu po dodržaní všetkých protiepidemiologických opatrení a po zmeraní telesnej teploty a skríningu príznakov respiračných ochorení. Podľa nariadenia MPSVaR SR, ak je plošná výmera návštevných miestností menšia ako 25m², môže v jednej chvíli prísť iba návšteva pre jedného klienta.
 5. Ako návštevnú miestnosť vzhľadom na jej vhodné umiestnenie hneď pri vchodových dverách, dobrú dezinfikovateľnosť a vetrateľnosť bude zariadenie používať dočasne izolačnú miestnosť na strane C, ktorá bude reorganizovaná a nábytok z nej bude dočasne premiestnený na spoločenskú miestnosť, kde bude dočasne zriadená izolačná miestnosť.
 6. Izolačná miestnosť zariadenia, ktorá bude dočasne slúžiť ako návštevná, nemá plošnú výmeru väčšiu ako 25 m², bude možná návšteva iba pre jedného klienta v jednom stanovenom čase.
 7. Zariadenie bude viesť plán návštev a časový harmonogram návštev, ktorý bude zariadenie, klienti a rodinní príslušníci dodržiavať, aby sa minimalizovalo riziko prenosu ochorení a zavlečenia nákazy do zariadenia.
 8. V prípade priaznivého počasia a dobrého zdravotného stavu klientov, bude zariadenie apelovať na príbuzných, aby sa návštevy konali na čerstvom vzduchu, vonku v nemocničnom parku zariadenia za doprovodu zamestnanca.
 9. Klient môže opustiť zariadenie na tzv. Dovoľenku, v dĺžke trvania 14 dní a následne musí klient absolvovať karanténny pobyt v určenom karanténnom stredisku v Banskej Štiavnici, po ktorom sa môže do zariadenia vrátiť s negatívnym výsledkom testu na COVID 19.

ČASŤ XIII.

OPATRENIA ZABEZPEČUJÚCE CHOD ZARIADENIA V PRÍPADOCH VÝSKYTU OCHORENIA COVID-19 V ZARIADENÍ

1. Zariadenie je vopred pripravené na možnosť zavlečenia nákazy vírusu spôsobujúceho

ochorenie COVID-19.

2. Existujú viaceré úrovne bezpečnostných opatrení. Najvyššia bezpečnosť sa dosiahne ich kombináciou. Najvyššia úroveň sa považuje za najúčinnějšíu pri znižovaní rizika vystavenia infekcii personálu sociálnych zariadení. Používanie osobných ochranných pomôcok (OOP) patrí k nižšej úrovni bezpečnostných opatrení.
3. Technické, režimové a bariérové opatrenia znižujú riziko vystavenia sa prameňu pôvodcu nákazy alebo faktoru jeho prenosu zavedením metód izolácie alebo ventilácie. Znižujú alebo vylučujú prenos a šírenie ochorenia od zamestnanca na klienta alebo opačne.
4. Zariadenie má vypracovaný „PLÁN KRÍZOVÉHO RIADENIA V SÚVISLOSTI S NEBEZPEČENSTVOM ŠÍRENIA INFEKCIE SPÔSOBENEJ KORONAVÍRUSOM (COVID-19, SARS-CoV)“, podľa ktorého postupuje v prípade zistenia prítomnosti vírusu v zariadení.
5. Zariadenie má plán zriadenia izolačných izieb, resp. „červených zón“, kam nesmú vstúpiť nepovolané osoby, a na ktoré sa vzťahuje špecifický bariérový režim.
6. V prípade výskytu nákazy v zariadení personál izoluje osobitne, teda na osobitných izolačných izbách pacientov s potvrdeným prípadom (na základe testovania a lekárskeho vyjadrenia) a osobitne pacientov so suspektným ochorením (napr. len na základe symptómov).
7. Zariadenie má vypracovanú tabuľku obsahujúcu zoznam úkonov opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku, ktoré sa počas karantény zariadenia vykonávať nebudú a ktoré sa budú musieť vykonať.
8. Zariadenie má vypracovanú tabuľku obsahujúcu zoznam úkonov sociálneho úseku, ktoré sa počas karantény zariadenia vykonávať nebudú a ktoré sa budú musieť vykonávať.
9. Osoby s potvrdeným ochorením COVID – 19 budú umiestnené na oddelení A, na izbách A2 až A9, s výnimkou izby A6. Celkový počet vyčlenených lôžok pre nakazených klientov je po preformátovaní izieb nasledovný:

IZBA	POČET LÔŽOK
A2	2
A3	2
A4	2
A5	2
A7	2
A8	2
A9	2
SPOLU:	14

10. Zariadenie používa pre vyhradené izby nasledujúce označenie:
 - a) Izolačná izba pre ošetrovanie klientov s potvrdeným och. COVID-19, vstup nepovolaným osobám bez ochranných pomôcok prísne zakázaný.
 - b) Izolačná izba pre ošetrovanie klientov s podozrením na och. COVID-19, vstup nepovolaným osobám bez ochranných pomôcok prísne zakázaný.
11. Zariadenie organizuje v prípade výskytu ochorenia COVID-19 starostlivosť takým spôsobom, že určí personál pre 3 typy izieb z hľadiska (rizika) prítomnosti ochorenia COVID :

- a) potvrdené prípady/izolačná izba/určený personál vybavený OPP pohybujúci sa výlučne v určenej, dobre vetrateľnej izbe s vlastným WC, umývadlom/najprísnejší HER
 - b) podozrivé prípady/ určený personál vybavený OPP pohybujúci sa výlučne v dobre vetrateľnej izbe s vlastným WC, umývadlom/prísnejší HER
 - c) nepotvrdené a nepodozrivé prípady/nie je nutnosť izolácie/zvýšený HER
12. **Testovanie v prípade prepuknutia infekcie** - odber materiálu na vykonanie diagnostiky COVID-19 sa musí vykonávať u každého klienta so symptómami, u zamestnancov, klientov, ktorí sú alebo boli v priamom a tzv. úzkom kontakte s pacientom alebo zamestnancom s pozitívnym testom na COVID-19 alebo sú tzv. úzkym kontaktom alebo vysoko-exponovaným pracovníkom starajúcim sa o pacientov v karanténe pre suspektný alebo potvrdený výskyt ochorenia COVID-19.
13. V prípade zistenia nákazy vírusom spôsobujúcim ochorenie COVID – 19 v zariadení budú ihneď informovaní všetci jeho zamestnanci, zariadenie bude úplne uzatvorené a ďalej sa bude postupovať v zmysle pokynov riaditeľa a hlavného hygienika.
14. Epidemiologické vyšetrenie a testovanie klientov a zamestnancov v prípade rozšírenia infekcie do ZSS zabezpečujú epidemiológovia územne príslušného RÚVZ vrátane rozsahu testovania klientov na základe epidemiologickej anamnézy a prehodnotenia rizika ďalšieho možného šírenia nákazy v ZSS.
15. Odber biologického materiálu sa zabezpečuje v súčinnosti s územne príslušným RÚVZ. Na základe výsledkov testovania sa pristupuje k nariadeniu príslušných proti epidemických opatrení vrátane karantény osôb podozrivých z nákazy. Epidemiologické vyšetrenie sa vykonáva u klientov i personálu.
16. **Karanténa klientov je zabezpečovaná v priestoroch ZSS.** V prípade pozitívneho laboratórneho testu na COVID-19 bez klinických príznakov a pri výskyte ochorenia COVID-19 v ZSS prebieha liečba pacientov v ich prirodzenom prostredí. V takom prípade vytvorí poskytovateľ sociálnych služieb v pobytových zariadeniach sociálnych služieb izoláciu v každej izbe, prípadne v celej obytnej jednotke, tzv. reprofilizuje budovu podľa odporúčaní príslušného regionálneho hygienika RÚVZ.
- a) v prípade malého počtu klientov podozrivých z nákazy vo vyčlenených priestoroch (izolačné / expektačné izby) ZSS,
 - b) v prípade veľkého počtu podozrivých z nákazy sú izolované osoby, ktoré nie sú podozrivé z nákazy.
17. **Karanténa personálu je zabezpečovaná:**
- a) v individuálnom prípade v domácnosti podozrivého z nákazy, návrat možný po 2 negatívnych výsledkoch testovania v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR,
 - b) pri vyššom počte zamestnancov podozrivých z nákazy vo vyčlenenom zariadení pre karanténu s podmienkami návratu ako sú vyššie uvedené,
 - c) alebo pri dostatočnom množstve vhodných izieb priamo v ZSS s podmienkami návratu ako sú vyššie uvedené.
18. V prípade karantény zariadenia a úplného uzatvorenia budovy nemocnice Krupina, si zariadenie určuje na 3 hodiny denne telefónnu linku 045/53 23 988. Táto telefónna linka bude príbuzným dostupná nepretržite 3 hodiny počas každého dňa v prípade karantény, pričom

konkrétne hodiny v dni a samotné telefónne číslo budú v prípade potreby presne uvedené na webe zariadenia.

ČASŤ XIV. POSTUP PRI RIEŠENÍ INFIKOVANÉHO KLIENTA

1. V prípade potvrdenia vírusového ochorenia COVID-19 u niektorého z klientov zariadenia, bude tento klient umiestnený na prechodnú izolačnú miestnosť zariadenia, ktorá je označená nápisom: „*Izolačná izba pre ošetrovanie klientov s podozrením na och. COVID-19, vstup nepovolaným osobám bez ochranných pomôcok prísne zakázaný.*„
2. Pred dverami miestnosti budú umiestnené uzatvárateľné nádoby, na zber použitých ochranných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov.
3. Potrebný materiál a ochranné osobné pomôcky budú zamestnancom rovnako ako izolovanému klientovi poskytnuté zariadením.
4. Zdravotnícky personál zariadenia po konzultácii s lekárom zváži potrebné úpravy prostredia a vykoná ich. Taktiež personál zabezpečujúci starostlivosť o daného klienta sa aktívne zaujíma o jeho potreby a tlmočí ich vedúcej zdravotnej sestre.
5. Bezprostrednú dokumentáciu o stave klienta vedie ošetrojúci personál v miere dostatočnej na podanie celkového obrazu o stave klienta a vývoji ochorenia. Dokumentácia je vedená v samostatnej záznamovej knihe, ktorú má zariadenie vyčlenenú pre prípad výskytu ochorenia COVID19 v zariadení.
6. Personál bude vstupovať/ vystupovať do/z izolačnej miestnosti len v ochrannom obleku, s rukavicami, čiapkou, návlekmi a ochranným štítom.
7. Závažné informácie o vitálnych funkciách klienta personál odovzdáva bezprostredne vedúcemu zdravotného úseku a ten následne rozhoduje o ďalšom postupe.
8. Zariadenie disponuje potrebným počtom provizórnych ubytovacích lôžok pre zamestnancov, ktoré sú v zariadení zriadené:
 - v spoločenskej miestnosti zariadenia na chodbe B - počet lôžok 6
 - v dennej miestnosti pre vedúcu zdravotného úseku – 1 lôžko
 - v kancelárii asistenta sociálnej práce na chodbe C - počet lôžok 4
 - v kancelárii riaditeľa na chodbe C – počet lôžok 1
 - v jedálni zariadenia na chodbe C- počet lôžok 6.
9. Pre zamestnancov, ktorí budú vykonávať starostlivosť o osoby v karanténe na oddelení A, zariadenie disponuje provizórnou oddychovou miestnosťou – izbou A6, kde sú vytvorené provizórne lôžka v počte 5 kusov.
10. V prípade zistenia nákazy v zariadení bude v zariadení úplne uzatvorená chodba A, kde budú umiestnení pozitívne testovaní klienti, aby bolo zabezpečené oddelenie pozitívne testovaných klientov od klientov s negatívnym výsledkom na ochorenie COVID-19.
11. Klient so suspektnou alebo potvrdenou COVID-19 bude ubytovaný v jednoposteľovej izolačnej izbe ZSS dobre vetrateľnej s vlastným WC a podľa možnosti aj kúpeľňou, aby sa zabránilo prenosu infekcie.
12. Ak nebude možné umiestnenie na samostatnú izbu (v prípade veľkého počtu nakazených v zariadení), budú viacerí takýto klienti umiestnení spoločne. Budú oddelení

- dezinfikovateľnými závesmi a v odstupe aspoň 2 metre od seba.
13. Ďalej bude zariadenie postupovať v zmysle nariadení hlavného hygienika SR a v zmysle nariadení Vlády SR, ktoré rozhodnú o ďalšom postupe v zariadení.
 14. Príjem nových klientov do zariadenia bude až po zániku ohniska infekcie.
 15. Poskytovateľ podľa potreby realizuje plán bezpečnej komunikácie a spolupráce tímu pri zabezpečovaní starostlivosti o klientov v izolačných izbách (odovzdávanie informácií, liekov, pomôcok a pod.), za ktorý je zodpovedný zdravotnícky personál zariadenia.
 16. V prípade, že by klienti boli prechodne doma, pri svojich rodinných príslušníkoch, môžu byť znovu prijatí do zariadenia až po zániku ohniska infekcie, po preukázaní sa negatívnym výsledkom na ochorenie COVID-19, nie starším ako 24 hodín.

ČASŤ XV.

OPATRENIA ZABEZPEČUJÚCE PRIJÍMANIE ÚHRAD ZA POSKYTOVANÚ SOCIÁLNU SLUŽBU A ZABEZPEČUJÚCE PREBERANIE DÔCHODKOVÝCH DÁVOK KLIENTOV

1. Vzhľadom na úplné uzatvorenie zariadenie pre návštevy, prijalo zariadenie sociálnych služieb opatrenia zabezpečujúce preberanie dôchodkov pre klientov a preberanie finančných prostriedkov (životného minima) a platieb za poskytované sociálne služby.
2. Základným opatrením je zamedzenie vstupu zamestnancov pošty a rodinných príslušníkov do priestorov zariadenia.
3. Riaditeľka zariadenia vyzvala rodinných príslušníkov, aby vzhľadom na mimoriadnu situáciu priniesli finančné prostriedky pre klientov na dva a viac mesiacov dopredu.
4. Príbuzným klientov je pri každom individuálnom rozhovore o prinesení finančných prostriedkov pre klientov ponúknutá možnosť zaslania finančných prostriedkov poštovou poukážkou priamo na meno klienta a na adresu zariadenia, čím je daná možnosť vyhnúť sa nutnosti osobného styku príbuzného a personálu.
5. Preberanie dôchodkových dávok a úhrad za poskytovanú sociálnu službu sa vykonáva na rovnakom princípe, príp. využitím bezhotovostného prevodu na účet v banke v prospech zariadenia.
6. Zamestnanec pošty alebo príbuzný klienta telefonicky oznámi, že je na ceste do zariadenia a chce priniesť obnos peňazí. Následne po príchode zamestnanca pošty alebo príbuzného, zide personál zariadenia dole na vrátnicu budovy Nemocnice Krupina, plne chránený všetkými dostupnými ochrannými osobnými pomôckami a preberie finančnú hotovosť.
7. V prípade úhrady rodinným príslušníkom, zamestnanec zariadenia odovzdá príbuznému potrebný, vopred vytlačený alebo vypísaný doklad.
8. V prípade preberania dôchodku, poverený zamestnanec prinesie na podpis klientovi zariadenia kvitančný list, ktorý mu dá podpísať, pri dodržiavaní všetkých bezpečnostných opatrení. Následne odnesie personál podpísaný kvitančný list zamestnancovi pošty a dôchodok je týmto prebratý a odovzdaný klientovi.

ČASŤ XVI.

OPATRENIA TÝKAJÚCE SA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

1. Zariadenie vykonáva aktívny skrining všetkých klientov dvakrát denne (na začiatku a na konci dňa), aby sa zistilo, či nemá niekto z obyvateľov zvýšenú TT nad 38°C, kašeľ alebo iné príznaky COVID-19.
2. Ak klienti tolerujú používanie ochranného rúška, mali by ho používať. Klienti majú doporučené dodržiavať hygienu rúk a respiračnú hygienu pri kašľaní a kýchaní, o čom sú priebežne opakovane informovaní. Často si umývať ruky mydlom a teplou vodou alebo používať alkoholový dezinfekčný prostriedok. Kašľať a kýchať do papierovej vreckovky, ktorú odhodia do nádoby na komunálny odpad. Výnimočne kašľať a kýchať do rukáva v oblasti lakt'ovej jamky (nie do dlane).
3. Obyvateľ so symptómami (vrátane miernych respiračných symptómov) je izolovaný na vlastnej izbe a testovaný na COVID-19. V takomto prípade je izolovaný na tejto izbe aj spolubývajúci klient až do obdržania výsledku testu na COVID-19 klienta s podozrením.
4. V prípade, že je možné zdravotné ťažkosti prekonzultovať s lekárom cez telefón, personál tak učiniť. Ak takáto konzultácia nie je postačujúca, je ošetrujúci lekár privolaný priamo ku klientovi do zariadenia.
5. Lekár vstupuje do zariadenia za použitia všetkých dostupných OOPP.
6. Ak všeobecný lekár, resp. lekár iného oddelenia (ďalej len „lekár“) na základe pozitívnych, klinických a anamnestických epidemiologických údajov vysloví podozrenie z ochorenia COVID-19:
 - a) zariadenie poskytne klientovi tvárovú rúšku, ak je potrebné, poskytne klientovi prostriedky na dodržiavanie respiračnej hygieny (papierové vreckovky) a zabezpečí ich bezpečnú likvidáciu, izoluje klienta od ostatných klientov v zariadení
 - b) lekár vyšetří klienta v samostatnej miestnosti – v izolačnej miestnosti zariadenia, pri vyšetrení dodržiava bezpečnostné opatrenia ako pri kvapôčkovej nákaze (hygiena rúk, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok - respirátor FFP2 / FFP3, ochrana očí, plášť, rukavice).
 - c) Starostlivosť o klienta so suspektným alebo potvrdeným ochorením COVID-19 v izolačnej izbe zariadenia indikuje lekár. Toto rozhodnutie je súčasťou dokumentácie klienta.
 - d) V prípade, že možnosť lekárskej konzultácie nie je možná, za suspektný prípad vyžadujúci izoláciu personál považuje každého pacienta s novovzniknutými prejavmi respiračného ochorenia, ak je prítomná horúčka alebo/aj kašeľ, alebo /aj dýchavica.
 - e) Obvodný lekár, resp. lekár následne určí ďalší postup, ktorý bude nasledovať
7. Cieľom starostlivosti je realizovať a zabezpečiť nevyhnutné činnosti pre zlepšenie, stabilizáciu zdravotného stavu a zníženie utrpenia klienta pri využití dostupných personálnych zdrojov a v spolupráci s lekármi, sestrami, opatrovatelkami a pod.
8. **Zníženie následkov ochorenia, zmiernenie utrpenia pacientov, ktorí sú potvrdenými alebo podozrivými z ochorenia COVID-19**
 - a) Presun do nemocnice prebehne v prípade klientov, ktorých stav si to vyžaduje, na základe odporúčania lekára a po porade s príbuznými a pri zohľadnení predchádzajúceho

- zdravotného stavu a princípov paliatívnej starostlivosti.
- Personál priebežne vo zvýšenej miere monitoruje a dokumentuje zdravotný stav klienta.
 - Personál plní ordinácie lekára a všetky činnosti dokumentuje v dokumentácii klienta takým spôsobom, aby bola zachovaná kontinuita starostlivosti pri výmenách personálu (dôležité informácie v oblasti diagnózy, liečby, opatrení v rámci prípadu).
 - Personál vedie záznam výsledkov meraní vitálnych funkcií (VF), telesnej teploty (TT), tlaku krvi (TK), pulzu (P), frekvencie dýchania (fD) podľa ordinácie lekára, najmenej však trikrát denne, ráno, na obed a večer.
 - V prípade, že personál zmeria vitálne funkcie, ktoré sa odchyľujú od normálnych hodnôt kontaktuje vedúcu sestru zariadenia. Sestra je následne po konzultácii sa riadiť inštrukciami lekára a postupuje prípadne deleguje postup v súlade s jeho pokynmi.

Horúčka	Zavedenie merania a záznamu TT a ďalších VF
(TT nad 38 °C)	Podávanie antipyretík (liekov na zníženie TT) podľa ordinácie. Zabezpečenie primeranej hydratácie, pri dodržaní denného príjmu tekutín podľa ordinácie. Pri neustupujúcich ťažkostiach, resp. zhoršovaní zdravotného stavu kontaktovať sestru.
Dýchavica (sťažené dýchanie)	Uloženie klienta do zvýšenej polohy. Podávanie liekov podľa ordinácie lekára. Zabezpečenie primeranej hydratácie, pri dodržaní denného príjmu tekutín podľa ordinácie.
Kašeľ	Uloženie klienta do zvýšenej polohy. Podávanie liekov podľa ordinácie lekára. Zabezpečenie primeranej hydratácie, pri dodržaní denného príjmu tekutín podľa ordinácie.

*Ak lekár ordinuje **odbery krvi, podanie alebo podávanie injekcií**, tieto úkony môže realizovať iba sestra.*

9. Podávanie liečiv

- Dávkovanie liekov a kontrolu expirácie liekov realizuje zdravotná sestra, podávanie liekov deleguje na opatrovateľský personál.
- Lieky sú podávané opatrovateľom podľa najaktuálnejšej ordinácie lekára pri dodržaní času, dávky a spôsobu podávania liečiva. Svojvoľné podávanie liekov, ktoré nepredpísal lekár, môže znamenať hrozbu v podobe vážnych zdravotných komplikácií.
- Lieky sa podávajú ráno, na obed a večer podľa ordinácie lekára, ak lekár neurčí inak.
- O podaní liekov sa vykoná záznam.
- Pri dávkovaní a podávaní liečiv je potrebná dvojitá kontrola.
- Zvýšená pozornosť sa venuje sile lieku, je nevyhnutné všimnúť si informáciu o sile lieku (zvyčajne v miligramoch), z dôvodu že mnohé liečivá majú rovnaký názov ale rozdielnu gramáž účinnej látky.

- g) Liečivá sa nikdy nenechávajú bez dozoru. Liečivá sú bezpečne uložené v uzamykateľnej skrinke.
- h) Klientom sa nepodávajú lieky po uplynutí doby expirácie na obale liečiva.
- i) Ak je to potrebné, lieky sa pred podaním rozdrvia použitím mažiarika alebo drviča na lieky.
- j) Na zapitie lieku ponúkneme klientovi dostatok tekutín. Vhodná je voda alebo čaj.
- k) Personál sa stále bezprostredne po podaní presvedčí, či klient liek užil.
- l) Personál sleduje účinky liekov, pričom, pri podozrení na nežiaduce účinky okamžite kontaktuje sestru.
- m) V prípade ťažšej formy alergie (opuch, pokles tlaku krvi, sťažené dýchanie) okamžite kontaktuje záchranú službu a následne sestru zariadenia aj telefonicky ak na pracovisku v danom momente nie je prítomná.
- n) Ak lekár ordinuje odbery krvi alebo podávanie injekcií, tieto úkony môže realizovať iba sestra. Sestru zariadenia je nutné kontaktovať telefonicky ak na pracovisku v danom momente nie je prítomná.

10. Pokyny pre starostlivosť o zdravie (všetkých) klientov v zariadení

- a) Meranie VF:
 - TT - sestra/poverený personál meria u každého pacienta najmenej jedenkrát denne;
 - TK / P / D - sestra/poverený personál meria u každého pacienta najmenej jedenkrát týždenne.
 - b) Sestra zodpovedá za aktualizáciu zoznamu klientov. Odporúčenie merať VF častejšie ako jedenkrát týždenne podľa indikácie lekára počas lekárskej návštevy, konzultácie, informácií zo zdravotnej dokumentácie, pri prijíme, resp. vlastného uváženia sestra výrazne poznačí v záznamovej knihe služieb. Pre tento účel poskytne personálu samostatné tlačivo pre klienta ako preťahč indikovaných záznamov.
 - c) V prípade patologických odchýlok v nameraných hodnotách (položkách) personál bezodkladne informuje a ďalšiu starostlivosť konzultuje so sestrou, resp. postupuje na základe jej pokynov.
11. Personál zabezpečí zvýšenú pozornosť, primeranú (lekársku) starostlivosť a (včasnú) pomoc klientom:
- a) so zmenou vedomia a orientácie (v zmysle zhoršenia)
 - b) s nepokojom, so sklonom k agresivite
 - c) s novovzniknutými príznakmi infekcie (horúčka, kašeľ, zvracanie, hnačka)
 - d) s novými bolesťami
 - e) s novovzniknutými alebo zhoršenými opuchmi
 - f) s vracaním, nevoľnosťou, bolesťami brucha
 - g) s rizikom epileptického záchvatu
 - h) s rizikom pádu, úrazu
 - i) s novovzniknutým závažným úrazom (podozrenie na zlomeninu, krvácanie, otvorená zlomenina, rana, poúrazový opuch a deformácia)
 - j) s prejavmi krvácania (vrátane krvácania do moču/stolice)
 - k) umierajúcim klientom

- l) iným zhoršením zdravotného/psychického stavu
12. Preväzy rán:
- Preväzy rán realizuje podľa možností zdravotná sestra.
 - V prípade, že v zariadení sestra nie je dostupná, je vhodné kontaktovať Chirurgickú ambulanciu Nemocnice Krupina.
 - V prípade, že v zariadení sestra nie je dostupná a nie je možné využiť služby Chirurgickej ambulancie Nemocnice Krupina a preväz rany je nevyhnutný (pretekajúci obväz, zápach rany), preväzy rán môže realizovať aj opatrovateľ na základe aktuálnej ordinácie lekára/inštrukcií sestry.
 - Pri ošetrovaní rán sa dodržiavajú pravidlá prísnej asepsy.
 - Vhodné je vypláchnutie dezinfekčným roztokom a sterilné prekrytie rany.
 - Krytie musí byť zabezpečené fixáciou.
 - Ranu je potrebné chrániť pred mechanickým tlakom.
13. **Krízový stav** – schéma priorit pri poskytovaní starostlivosti v prípade nedostatku (kvalifikovaného) personálu **alebo ČO (ne-) znesie odklad?**

Činnosti	Orientačná tolerancia odkladu vzhľadom na mimoriadnu situáciu
Individuálne činnosti na záchranu života (poskytnutie prvej pomoci/privolanie záchranky)	žiadna tolerancia, potrebné konať bezodkladne
Podanie jedla diabetikom	najviac 30 minút od podania inzulínu
Individuálne opatrenia na zníženie horúčky nad 38 °C	30 minút
Tlmenie bolesti	15 minút – 60 minút v závislosti od intenzity bolesti
Podanie inzulínu diabetikom liečených inzulínom	30 minút
Podanie antibiotík (ATB) v stanovenom intervale, resp. s čo najkratším oneskorením	60 minút
Sledovanie vitálnych funkcií u rizikových klientov	60 minút
Zabezpečenie hydratácie klientov/vylúčenie dehydratácie	1-2 hodiny (ak nie je indikovaná zvýšená hydratácia)
Polohovanie klientov rizikových z hľadiska vzniku preležanín	60 minút – 4 hodiny v závislosti od stupňa rizika ich vzniku
Zabezpečenie výživy	2-3 hodiny (ak klient nie je diabetik)
Hygiena, Ošetrovanie rán	V mimoriadnej situácii znesie aj 3 – 5 dňový odklad, ak nie je prítomné znečistenie stolicou, močom

14. Špecifiká prístupu k pospávajúcim pacientom a pacientom, ktorí nedokážu zmeniť polohu - Vážne riziko aspirácie zvratkov či potravy je prítomné u všetkých pacientov, ktorí nedokážu zmeniť polohu z akýchkoľvek dôvodov, preto personál priebežne vykonáva opatrenia k trvalému zabezpečeniu bezpečnej polohy so zvýšenou hornou časťou tela, predovšetkým po

podaní stravy. Týmto klientom personál podáva tekutiny a stravu len po osobnom uistení sa, že ma klient vníma a rozumie úkonu ktorý sa ide previesť – to znamená, že klient vie, že ide piť tekutiny alebo jesť stravu. Pri prevádzaní samotného úkonu je nutné klienta stále upozorňovať na špecifickosť prijímanej požívatiny – je to sladké, tuhé, teplé, horúce, riedke, husté, studené, atď. Po každom súde sa personál ubezpečuje o stave klienta, stave ústnej dutiny, prehltnutí potravy, prípadne možných tráviacich ťažkostiach.

ČASŤ XVII.

PRIJÍMANIE NOVÝCH PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY

1. Príjmy nových klientov sú do zariadenia sociálnych služieb realizované len pri dodržaní nasledovných opatrení na základe odporúčaní Odboru sociálnych vecí MPSVaR SR:
 - a) Zariadenie neprijíma osoby, ktoré majú suspektný alebo potvrdený SARS-CoV-2 a sú v domácej liečbe, alebo bola týmto osobám a členom ich domácnosti príslušným VLD nariadená PN z dôvodu karantény pre COVID-19 (t.j. osoby/ členovia jednej domácnosti sú v izolácii po dobu 14 dní z dôvodu výskytu (susp. alebo potvrdeného) ochorenia novým koronavírusom 2019 (COVID-19));
 - b) Všetci žiadatelia ak to je možné, 14 dní pred plánovaným prijatím klienta z jeho domáceho prostredia oboznámia všeobecného lekára klienta, že začínajú s jeho izoláciou v domácnosti z dôvodu plánovaného umiestnenia do pobytového zariadenia sociálnych služieb.
 - c) Klient je prijatý do zariadenia až po skončení karantény, ktorú absolvoval na určenom karanténnom mieste, a po potvrdení negatívneho výsledku z odobratého biologického materiálu (výter z orofaryngu) na COVID-19. [Karanténne miesta pre uchádzačov o umiestnenie do nášho zariadenia sociálnych služieb sú v mestách Banská Štiavnica a Detva.](#)
 - d) Zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti sa prijíma iba klient, ktorý je bezodkladne odkázaný na sociálnu službu v zariadení pre seniorov a na základe posúdenia ošetrojúceho lekára sa jedná iba o bezodkladnú starostlivosť, a ak mu bol priamo v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti vykonaný test na COVID-19 s negatívnym výsledkom.
2. Pri prijíme klienta z nemocnice sa musí tento preukázať negatívnym výsledkom z odobratého biologického materiálu (výter z orofaryngu) na COVID-19 a následne po prijíme do zariadenia bude klient po dobu 14 dní na izolačnej izbe, kde absolvuje karanténu.
3. Pri nástupe do ZSS sa preukáže klient potvrdením o zdravotnom stave a o tom, že mu bola ukončená karanténa a nemá nariadené ďalšie karanténne opatrenia z dôvodu ochorenia COVID-19 alebo iných infekčných ochorení:
 - a) Do zariadenia nie sú prijímané osoby s prejavmi akútneho infekčného respiračného ochorenia (horúčka, dýchavica, kašeľ - okrem jasného dokumentovaného chronického pľúcneho ochorenia napr. astmy a pod.);
 - b) Zariadenie podľa možností manažuje proces prijímu bez nevyhnutnej prítomnosti príbuzného.
4. Ak je prítomnosť príbuzného nevyhnutná, prítomný musí byť zdravý, bez pozitívnej

- epidemiologickej anamnézy, bez známkov respiračného infektu a nebola mu nariadená VLD PN z dôvodu karantény (tzv. „karanténna PN“). Počas pobytu v zariadení celý čas používa rúšku a vydezinfikuje si ruky alebo umyje si ruky mydlom min. po dobu 20 sekúnd pri vstupe do zariadenia.
5. Zariadenie izoluje novoprijatého klienta, po dobu 14 dní pri striktnom dodržiavaní hygienicko - epidemiologického režimu v izolačnej izbe zariadenia.
 6. **Klient pri ukončení hospitalizácie v zdravotníckom zariadení bude prijatý späť do zariadenia, ak mu budú odobrané a laboratórne vyšetrený výter z orofaryngu pri ukončení hospitalizácie v zdravotníckom zariadení, v ktorom bol liečený pre inú diagnózu ako COVID-19. Klient môže byť prijatý späť do ZSS až po negatívnom laboratórnom výsledku na detekciu SARS-CoV-2.**
 7. Pri prijímaní nových klientov si zariadenie počas celej dĺžky trvania núdzového stavu súvisiaceho s vírusom spôsobujúcim ochorenie COVID-19 vyhradzuje právo postupovať v súlade s nariadeniami a vyhláseniami ÚVZ a Vlády SR a prijímať klientov, ktorí nebudú pre zariadenie a jeho klientov predstavovať bezprostredné ohrozenie.
 8. V prípade výskytu ochorenia COVID19 v zariadení nebude príjem nových klientov do zariadenia naplánovaný a realizovaný.

ČASŤ XVIII.

NÁKUPY ZABEZPEČOVANIE POTRAVÍN A DROGÉRIE PRE PRIJÍMATEĽOV

1. Zariadenie sociálnych služieb v čase trvania vyhlásenia núdzového stavu prijíma rozhodnutie obmedziť nákupy nevyhnutných potravín, drogérie a iných potrieb klientov zariadenia sociálnych služieb na interval nákupov raz za dva týždne a iba na predajne potravín a drogérie. Mimo nákupného dňa, ktorý je klientom vopred oznámený prostredníctvom asistenta sociálnej práce alebo inštruktora sociálnej rehabilitácie, nebudú realizované nákupy pre klientov zariadenia (vynímajúc nevyhnutný drogistický tovar, ktorý si klient zabudol dať kúpiť a nevyhnutné liečivá, ktoré priebežne zabezpečuje vedúca sestra podľa potrieb a požiadaviek klientov) .
2. Raz mesačne môžu pri platení úhrady klientom príbuzní priniesť tašku s nákupom.

ČASŤ XIX.

POSTUP PRI ÚMRTÍ A PREBERANÍ OSOBNÝCH VECÍ

1. Zdravotnícki pracovníci vykonávajúci prehliadky mŕtveho tela používajú pri práci osobné ochranné pracovné prostriedky chrániace pred infekciou prenášanou kontaktom - ochrana sliznice tvárovým rúškom, jednorazový plášť, rukavice, ochranné okuliare. V čase prehliadky mŕtveho tela je potrebné minimalizovať prítomnosť osôb žijúcich v spoločnom priestore.
2. Opatrovateľský personál sa po celý čas od zistenia úmrtia až po vynesenie tela zo zariadenia chráni používaním OOPP.
3. Pohrebná služba príde prevziať telo, pričom zamestnanci pohrebnej služby sú plne vybavení OOPP a do zariadenia vstupujú len na čas nevyhnutne potrebný na prevzatie tela. Pri vstupe do zariadenia si pracovníci pohrebnej služby dezinfikujú ruky bezdotykovou dezinfekciou, ktorá je dostupná hneď pri vstupe do zariadenia.

4. Po telefonickom dohovore sú osobné veci prijímateľa pobalené personálom zariadenia do plastových vriec a následne odnesené do vestibulu budovy Nemocnice Krupina, kde ich odovzdá rodinným príslušníkom, ktorí prevzatie osobných vecí podpíšu.
5. Zariadenie vo veľmi závažnej a nevyhnutnej situácii bude odkladať telá zomrelých v prípade výpadku pohrebnej služby a preplnenosti márnice do suterénu nemocnice.

ČASŤ XX.

OPATRENIA ZABEZPEČUJÚCE INFORMOVANOSŤ KLIENTOV O AKTUÁLNEJ SITUÁCII A NEVYHNUTNÝCH OPATRENIACH

1. Pri vyhlásení mimoriadneho stavu a uzatvorení zariadenia bola zvolaná rada prijímateľov, na ktorej boli asistentom sociálnej práce všetci prítomní klienti informovaní o aktuálne prebiehajúcej situácii s výskytom COVID19, o následkoch, ktoré táto situácia pre každodenný život v spoločnosti má a o následkoch, ktoré prináša pre zariadenie sociálnych služieb a klientov samotných. Klienti si vypočuli všetky dostupné informácie, pýtali sa na informácie, ktoré nevedeli alebo im prípadne neboli jasné a usmernenia vyplývajúce zo zákazu návštev v zariadení prijali.
2. Klienti zariadenia sú priebežne informovaní zamestnancami zariadenia o aktuálnej situácii a o režimových opatreniach, ktoré vyplývajú z nariadení a opatrení vydaných RÚVZ, Vládou Slovenskej republiky ako aj Mestom Krupina a príslušnými orgánmi, ktorých rozhodnutia a usmernenia sa týkajú zariadenia sociálnych služieb a jeho prevádzky.
3. Na dostatočné zabezpečenie informovanosti klientov sa využívajú všetky možné informačné kanály. Zariadenie disponuje tromi spoločnými televíznymi prijímačmi, ktoré sú klientom nepretržite k dispozícii a tým sa zabezpečuje presné, objektívne a aktuálne spravodajstvo.
4. Klienti zariadenia majú k dispozícii aj rádio zariadenia, ktoré priebežne prináša čerstvé a aktuálne informácie.
5. Prostredníctvom videohovorov, ktoré je možné realizovať dva krát do týždňa sa klienti zariadenia spájajú so svojimi najbližšími, ktorí im dôležitými informáciami pomáhajú sa v situácii zorientovať a prekonať informačný, emočný a sociálny deficit.
6. Klientom zariadenia je na požiadanie denne kupovaná čerstvá denná tlač, ktorá poskytuje základné a aj rozšírené informácie o dianí v spoločnosti, v Slovenskej Republike ako aj vo svete.
7. Pri informovaní klientov zariadenia sociálnych služieb berie personál ohľad na úroveň mentálneho fungovania klientov, ich vek a zdravotný stav, na ich psychické ladenie a osobnostné dispozície. Taktiež personál volí vhodné výrazy a slová a zbytočne nezveličuje podávané informácie.
8. Personál podáva, len také informácie, ktoré sú overené a sú z pravdivého zdroja. Personál nepodáva neúplné, neoverené, citovo osobne zafarbené či znegativizované informácie, zakladajúce sa na osobnom predpoklade personálu alebo na neoverenej predikcii.
9. Personál sa komunikáciou a svojím vyjadrovaním snaží predísť vyvolaniu paniky v zariadení.
10. Pravdivé negatívne informácie podáva personál vhodným zvolením slov a s vyjadrením podpory klientovi a jeho citovému prežívaniu.
11. Personál sa vyhýba komunikácii s klientmi zariadenia sociálnych služieb o iných klientoch či

- o členoch personálu.
12. V prípade, že personál si nie je istý o vhodnosti podania informácie, ktorú klient chce vedieť, poradí sa so svojim nadriadeným.
 13. Asistent sociálnej práce, Inštruktor sociálnej rehabilitácie a prípadne iní zamestnanci zariadenia, ktorí sú poverení cielene informujú individuálne klientov zariadenia o základných usmerneniach podľa aktuálne platných usmernení hlavného hygienika, najmenej však 1 krát za mesiac, príp. podľa potreby.
 14. Zamestnanci pri informovaní klientov apelujú najmä na dodržiavanie základných zásad pri bežnom dennom režime klientov ako sú napríklad: dištančné obmedzenia - aspoň 2m vzdialenosť medzi osobami navzájom, pravidelný skrining klientov, pravidelné dodržiavanie respiračnej hygieny a používanie jednorazových papierových hygienických vreckoviek, pravidelná hygiena a dostatočne časté umývanie rúk mydlom a priebežná dezinfekcia rúk alkoholovými dezinfekčnými prostriedkami počas dňa, zdržiavanie sa najmä vo svojich izbách a obmedzenie spoločných aktivít na menšie počty zúčastnených s opakujúcimi sa členmi, obmedzenie dotykov a pozdravov na minimum, nedotýkanie sa svojej tváre, úst a očí a podľa individuálnych možností klientov aj nosenie tvárového rúška a názorná ukážka jeho aplikácie.
 15. Podľa zdravotného stavu klienta zamestnanec požiada klienta o podpis prezenčnej listiny, ktorá je následne spolu so záznamom o činnosti archivované asistentom sociálnej práce v záznamoch vykonávaných aktivít.

ČASŤ XXI.

SANITÁCIA A DEZINFEKCIA POVRCHOV, REŽIM UPRAŤOVACÍCH PRÁČ A ČISTENIA V ZARIADENÍ, PRAVIDLÁ PRE NAKLADANIE S ODPADMI, PRANIE BIELIZNE A ŠATSTVA V ZARIADENÍ POČAS UZATVORENIA ZARIADENIA

1. Počas celej dĺžky trvania pandémie a núdzového stavu je v zariadení zavedená zvýšená frekvencia dezinfekcie pre často dotýkané povrchy, vrátane vozíkov a iného mobilného zariadenia v rámci celého objektu.
2. Manipulácia s odpadmi - odpad, s ktorým bola v styku infikovaná osoba, vrátane použitých papierových vreckoviek, inkotenčných podložiek a ďalších predmetov (materiálov znečistených telesnými tekutinami), by mal byť vložený do plastových vriec určených na odpad a zviazaný.
3. Plastové vrecia používané na tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a hrúbku minimálne 0,1 mm. Tento odpad je nutné zatriediť do kategórie nebezpečného odpadu a v súlade s legislatívou s ním nakladať.
4. V prípade, že zariadenie disponuje dekontaminačným zariadením, odpad sa ukladá do vriec pre toto zariadenie a dekontaminuje sa štandardným postupom.
5. Ďalší postup poskytovateľ volí v súlade s metodikou pre nakladanie s odpadmi so zdravotníckych a podobných zariadení.
6. **Manipulácia s bielizňou** - Manipulácia s bielizňou sa vykonáva v súlade s vyhláškou MZ SR č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

7. Poskytovateľ má pripravený a podľa potreby plní plán dezinfekcie a žiarenia so špecifikáciou izieb, pomôcok s ohľadom na rôzne režimy v rámci priestorov zariadenia.
8. Poverený personál je oboznámený so spôsobom riadenia a dopĺňania dezinfekčných prostriedkov a so spôsobom vedenia záznamov o ich riadení.
9. Poskytovateľ plní opatrenia v súvislosti s používaním, manipuláciou, údržbou a likvidáciou OPP a iných pomôcok.
10. Zariadenie má pripravené a podľa potreby plní protiinfekčné opatrenia v súvislosti s manipuláciou s bielizňou v spolupráci dodávateľskou firmou OaS Veróny.
11. Zariadenie má k dispozícii vlastnú práčku, ktorú bude v prípade potreby využívať ako náhradný spôsob prania bielizne a prádla.
12. V zariadení nie je povolené používať spoločné uteráky a predmety osobnej hygieny a potreby.

ČASŤ XXII.

ZABEZPEČOVANIE POMÔCOK A VYBAVENIA ZARIADENIA

1. Osobné ochranné pracovné pomôcky zariadenie zabezpečuje nákupom od overených dodávateľov. Za nákup osobných ochranných pomôcok pre zamestnancov a klientov zariadenia zodpovedá riaditeľ zariadenia v spolupráci s vedúcou sestrou.
2. Čistiace, dezinfekčné a sanitačné prípravky a vrecia na odpad zariadenie nakupuje od stálych a overených dodávateľov na základe vyhotoveného dezinfekčného plánu zariadenia. Za nákup týchto prípravkov je zodpovedná vedúca zdravotná sestra.
3. Germicídny žiarič je stálou súčasťou vybavenia zariadenia. Zariadenie má na sklade minimálne jednu náhradnú trubicu potrebnú na jeho používanie.
4. Zásobu liekov proti teplote má zariadenie spravenú v miere, ktorú uzná vedúca zdravotná sestra za potrebnú a správnu. Za vytvorenie danej zásoby zodpovedá vedúca zdravotná sestra.
5. V pokladni zariadenia je výška hotovosti postačujúca na pokrytie predpokladaných nákladov na najbližších 14 dní.
6. Zásoby ložného prádla, vankúšov, perín, diek a nafukovacích matracov na provízorne ubytovanie personálu má zariadenie v dostatočnej miere. Za revíziu a doplnenie zásob je zodpovedný riaditeľ v spolupráci s asistentom sociálnej práce.

ČASŤ XXIII.

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

1. ÚRADY VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA:

- a) Úrad verejného zdravotníctva SR
Trnavská cesta, 826 45 Bratislava,
Tel.: 02/49 284 275
- b) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici
Cesta k nemocnici 25, 975 56 Banská Bystrica
Tel.: 048/4367 785 - vrátnica, stála služba
- c) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach
Senný trh 4, 040 11 Košice

Tel.: 055/6227567, 055/6256193

2. CALL CENTRÁ NA REGIONÁLNE ÚRADY VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
VŠEOBECNÉ: +421800221234:

- a) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – 0917 222 682
- b) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v B. Bystrici - 0918 659 580
- c) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave – 0917 426 075
- d) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre – 0948 495 915
- e) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave - 0905 903 053
- f) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne – 0911 763 203
- g) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach – 0918 389 841
- h) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove – 0911 908 823
- i) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline – 0905 342 812

ČASŤ XXIV.
PRÍLOHY

1. Zoznam telefónnych čísel dôležitých pre chod zariadenia v čase ohrozenia vírusom Covid-19.
2. Tím pracovníkov pre zabezpečenie sociálnej služby v rámci vyhláseného stavu karantény.
3. Zoznam zamestnancov oboznámených s krízovým plánom a udelení súhlas.
4. [Tabuľka zoznamu úkonov opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku.](#)
5. [Tabuľka zoznamu úkonov sociálneho úseku.](#)